

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Музика в системі культури:
світовий, національний та регіональний аспекти**

Освітньо-наукова програма доктора філософії – **Музичне мистецтво**

Спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти
Викладач (-і)	Карась Ганна Василівна
Контактний телефон викладача	+380503730845
Е-mail викладача	karasg@ukr.net
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	90 год.
Консультації	Консультації проводяться згідно розкладу, у т.ч. онлайн шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі

2. Анотація до курсу

1.1. Опис (анотація)

Навчальна дисципліна «Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти» базується на теорії і практиці професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва та культурології, що забезпечує процес освіти доктора філософії, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої наукової та музичної творчості, майстерності та культури.

Зміст дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів освіти з науково-теоретичними основами музичного мистецтва в системі культури, її науковим апаратом; систематизації знань; формуванні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього кругозору майбутнього фахівця; виховуванні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; визначати методи самостійної роботи здобувачів освіти над навчальними матеріалами; навчити аспірантів складанню та виконанню практичних завдань.

Виходячи із сучасного стану і розвитку музичного мистецтва та культурології, а також, враховуючи освітньо-наукову програму, відпрацьовану у закладах вищої освіти, що готують науковців, слід вважати доцільним вирішення в рамках цього курсу перерахованих завдань. Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні сутності музики в системі культури; 2) в ознайомленні з музикою в системі культурі, враховуючи світовий, національний та регіональний аспекти; 3) в освоєнні складних проблем взаємозв'язку музики з іншими формами культури, зокрема філософією та релігією.

1.2. Тип

Дисципліни вибіркової частини

1.3. Термін навчання.

II рік, III семестр (другий курс аспірантури, третій семестр, 19 тижнів)

1.4. Кількість кредитів.

3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних)

1.5. Викладацький склад.

Карась Г. В. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання і диригування.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання курсу «Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі професійної підготовки доктора філософії освітнього напрямку «Музичне мистецтво»; оволодінні здобувачами освіти науково-теоретичними основами музикознавчого та культурологічного аналізу.

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти» є формування сучасного мислення та системи спеціальних знань у галузі культури та музичного мистецтва, формування

розуміння основ музики як системного утворення; набуття умінь аналізу музики як складника культури.

Володіння навиками такого аналізу допомагає фахівцям формулювати конкретні та чіткі цілі своєї наукової діяльності.

Курс «Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких дисциплін, як «Історичне та теоретичне музикознавство», «Виконавське музикознавство», «Психологія творчої діяльності».

Дисципліна «Музика в системі культури: світовий, національний та регіональний аспекти» є однією з вибіркових дисциплін, що сприяють формуванню кваліфікації доктора філософії.

Дисципліна дає основні знання про зміст предметів циклу, вивчає теоретичні основи музики як складника культури.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми докторами філософії змісту курсу, що виявляться у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;
- знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і культури, розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивації у педагогічній реальності;
- здатності і умінь використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;
- умінь зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефахівців у музично-педагогічній та культурологічній галузях;
- навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **завдань** курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;
 - формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення мистецького досвіду;
 - формування професійного менталітету фахівця культурно-мистецької галузі;
 - засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній музичній, виконавській та культуротворчій діяльності;
 - формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
 - формування музичного професіоналізму музиканта;
 - формування професіоналізму діяча культури, культуролога;
 - розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

У межах цього курсу здобувачі освіти отримують систематизовані знання про музику в системі культури, сучасних підходів до її аналізу, поглиблюють знання сучасного розвитку музики.

Розроблений курс допоможе аспірантам усвідомити та сформулювати своє покликання як дослідника музичних явищ. Він надає аспірантам знання та практичні навички аналізу розвитку музики в системі культури, враховуючи світовий, національний та регіональний аспекти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен володіти такими **знаннями**:

- орієнтація в актуальній проблематиці сучасного музикознавства, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;
- знання і використання наявних, пошук нових методів і методик у описі, узагальненні, аналізі музичних фактів, явищ, процесів, індивідуальної та колективної музичної творчості;

• встановлення міждисциплінарних зв'язків між мистецтвознавчими, гуманітарними, культурно-історичними дисциплінами та вільне володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

Уміннями:

• аргументація методологічних засад власного наукового дослідження, визначення його об'єкта та предмета, мети та актуальності, враховуючи аналіз параметрів його наукової новизни у контексті загальних тенденцій галузі музикознавства;

• вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та прикладні проблеми музичного мистецтва державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

• розробляти та ефективно застосовувати PR-концепції щодо створення і подальшої реалізації індивідуальних та командних науково-пошукових та творчих проектів, спрямованих на висвітлення актуальних для українського культурно-мистецького простору подій і процесів;

• вміння самостійно вдосконалюватись та розвиватись, використовувати прийоми розвитку образної уяви й асоціативного мислення в різних видах творчої музичної, музично-педагогічної й музикознавчої діяльності;

• здійснювати організацію і налагоджувати алгоритм роботи креативних груп у різних видах музичної творчості; проводити оптимізацію роботи у різних видах творчої діяльності задля досягнення кінцевої мистецької мети.

4.Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності музикознавця-дослідника, музиканта-практика завдяки постійному вдосконаленню та застосуванню системи теоретичних знань, інтегрованих фахових умінь і практичних навичок у сфері музичного мистецтва.

Загальні компетентності

• ЗК1 здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;

• ЗК2 здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів;

• ЗК3 уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку національного та світового музичного мистецтва (музичної культури);

• ЗК4 здатність проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне і практичне значення в сучасному українському та світовому музикознавстві;

• ЗК6 здатність усно практично використовувати іноземну мову у науковій, інноваційній та педагогічній видах діяльності (усний виступ на конференції, проведення іноземною мовою презентаційних та профорієнтаційних лекцій для різних категорій слухачів).

Фахові компетентності

• ФК1 здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музикознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках мистецтвознавства та гуманітарних наук;

• ФК2 здатність застосовувати новітні мистецтвознавчі концепції щодо аналізу сучасних явищ і процесів в національному й світовому контексті;

• ФК4 здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, знати та розуміти діяльність профільної кафедри (розподіл функціональних обов'язків розподіл

педагогічного навантаження, місце кафедри у системі науково-дослідної роботи інституту та університету);

- ФК7 здатність до планування та організації концертних, музично-просвітницьких та медійних заходів, а також до проведення мистецтвознавчої експертизи музичних творів та реалізації музичних практик, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань;

- ФК8 здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі.

Програмні результати навчання

ПРН1: орієнтація в актуальній проблематиці сучасного музикознавства, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;

ПРН2: знання і використання наявних, пошук нових методів і методик у описі, узагальненні, аналізі музичних фактів, явищ, процесів, індивідуальної та колективної музичної творчості;

ПРН4: встановлення міждисциплінарних зв'язків між мистецтвознавчими, гуманітарними, культурно-історичними дисциплінами та вільне володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

ПРН7: аргументація методологічних засад власного наукового дослідження, визначення його об'єкта та предмета, мети та актуальності, враховуючи аналіз параметрів його наукової новизни у контексті загальних тенденцій галузі музикознавства;

ПРН10: вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та прикладні проблеми музичного мистецтва державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

ПРН13: розробляти та ефективно застосовувати PR-концепції щодо створення і подальшої реалізації індивідуальних та командних науково-пошукових та творчих проєктів, спрямованих на висвітлення актуальних для українського культурно-мистецького простору подій і процесів;

ПРН14: вміти самостійно вдосконалюватись та розвиватись, використовувати прийоми розвитку образної уяви й асоціативного мислення в різних видах творчої музичної, музично-педагогічної й музикознавчої діяльності;

ПРН16: здійснювати організацію і налагоджувати алгоритм роботи креативних груп у різних видах музичної творчості; проводити оптимізацію роботи у різних видах творчої діяльності задля досягнення кінцевої мистецької мети.

5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Загальна кількість годин – 90			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		Стац. – 20; Заочн.- 6	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		Стац. – 10; Заочн. - 2	
самостійна робота		Стац. – 60; Заочн. - 82	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	025 Музичне мистецтво 034 Культурологія	II	Вибірковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Тема 1. Морфологія культури. Форми культури: міфологія, релігія, мораль, мистецтво, право, ідеологія, наука, філософія, економіка	лекція	18; 35; 38; 48; 51	1 год. Робота з літературою		Перший тиждень
Тема 2. Взаємодія музики з формами культури	лекція	9; 10; 16; 17; 35; 38; 42; 48	1 год. Робота з літературою		Другий тиждень
Тема 3. Музика і філософія: взаємодія форм культури	Лекція	10; 16; 17; 35; 38; 42; 48	1 год. Робота з літературою		Третій тиждень
Тема 4. Музика і релігія: взаємодія форм культури	Лекція	9; 16; 17; 33; 48	1 год. Робота з літературою		Четвертий тиждень
Тема 5. Поділ музики в рамках європейської культури до ХХ ст.: духовна музика; висока (класична) світська музика; народна музика	Лекція Практичне	11; 15; 16; 17; 20; 34; 36; 43; 46; 61	2 год. 1 год. Робота з літературою	5	П'ятий-шостий тиждень
Тема 6. Музика у світовому вимірі. Стильові епохи від античності до ХХ століття.	Лекція Практичне	16; 17; 46; 61; 65	2 год. 1 год. Робота з літературою	5	Сьомий-восьмий тиждень
Тема 7. Музика ХХ ст.	Лекція Практичне	53	2 год 2 год. Робота з літературою	5	Дев'ятий тиждень
Змістовий модуль 2. Тема 8. Національний вимір музики. Українська	лекція	2; 3; 4; 15; 20; 21; 22; 23; 24; 30; 31; 33; 37; 39; 50; 61; 66	2 год. Робота з літературою		Десятий тиждень

музика в системі культури від часів Київської Русі до ХХ століття.						
Тема 9. Національний вимір музики. Українська музика ХХ століття у кризах і випробуваннях національної культури.	Лекція Практичне	2; 3; 15; 20; 24; 25; 26; 28;29; 30; 33;34; 37; 39; 49; 57; 66	2 год. 2 год. Робота з літературою	5		Одинадцятий тиждень
Тема 10. Становлення інституалізації національної української музичної освіти.	лекція	4; 7; 15; 19;30; 37; 41	2 год. Робота з літературою			Дванадцятий тиждень
Тема 11. Регіональні виміри української музики до ХХ ст.	Лекція Практичне	5; 6; 8; 14; 15; 19; 30; 58; 67	1 год. 1 год. Робота з літературою	5		Тринадцятий тиждень
Тема 12. Регіональні виміри української музики ХХ ст.	Лекція Практичне Контрольна робота	5; 6; 8; 13; 14; 15; 19; 27; 30; 32; 44; 56; 58; 59; 64; 67	1 год. 1 год. Робота з літературою	5 5		Чотирнадцятий, П'ятнадцятий тиждень
Тема 13. Музика і масова культура; музика в системі шоу-бізнесу, популярна музика	Лекція Практичне	1; 12; 32; 40; 45; 47; 52; 54; 55; 60; 63	1 год. 1 год. Робота з літературою			Шіснадцятий тиждень
Тема 14. Музика і сучасні культурні практики.	Лекція Практичне Індивідуальне завдання	12; 45; 47; 55; 62	1 год. 1 год. Робота з літературою	5 10		Сімнадцятий, Вісімнадцятий тиждень
Підсумковий контроль.	Екзамен					Дев'ятнадцятий тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	90-100 балів (А «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні
-----------------------------------	---

	<p>заняття, дав повні відповіді на запитання на екзамені, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>80–89 балів (В «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>70–79 балів (С «Зараховано») отримує аспірант, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>60–69 балів (D «Зараховано») отримує аспірант, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>50–59 балів (Е «Зараховано») отримує аспірант, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує аспірант, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.</p> <p>0-25 балів (F не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни) отримує аспірант, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на екзамені, не опрацював рекомендованої літератури.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Діагностика знань аспірантів здійснюється за допомогою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усних опитувань на практичних заняттях; 2) письмових контрольних робіт; 3) письмового виконання аналізу характеристики світового, національного або регіонального аспекту музики в системі культури в контексті власного наукового дослідження. <p>Розподіл балів, які отримують аспіранти Змістовий модуль 1 – 15 балів; Змістовий модуль 2 – 20 балів. Контрольна робота – 5 балів, індивідуальне завдання – 10 балів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Екзамен – 50 балів. Загальна сума – 100 балів
<p>Практичні заняття</p>	

Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>Письмовий аналіз характеристики світового, національного або регіонального аспекту музики в системі культури в контексті власного наукового дослідження.</p> <p>Виконання письмових контрольних робіт.</p> <p>Усні відповіді на практичних заняттях.</p>
--	---

7. Політика курсу

Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення восьмого (8) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5>), за яким особа, яка завершила навчання на ОП третього рівня вищої освіти повинна мати здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Результатом навчання повинна бути здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

У взаємовідносинах викладач та аспіранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити аспірантам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі мистецької освіти, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням іноземними мовами.

8. Рекомендована література

Базова

1. Безгін І. Мистецтво і ринок: нариси. К.: ВВП «Компас», 2005. 544 с.
2. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: навч. посіб. К.: Ред. журн. «Укр.світ», 2002. 440 с.
3. Богуцький Ю. Українська культура в європейському контексті / за ред. Ю. П. Богуцького. К.: Знання, 2007. 679 с.
4. Булат Т., Філенко Т. Світ Миколи Лисенка. Національна ідентичність, музика і політика України XIX – початку XX століття. Нью-Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США Київ: Майстерня книги, 2009. 408 с.
5. Васюта О. Музична культура Чернігівщини XX – початку XXI століть (композиторська творчість та виконавство): монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 384 с.
6. Виткалов С. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори культурно-мистецького життя краю: монографія. Рівне: Дятлик М., 2014. 362 с., іл.
7. Волков С. Інституалізовані соціокультурні системи : регіональна специфіка та динаміка : [монографія]. К.: Інституту культурології НАМ України, 2010. 247 с.
8. Волощук Ю. Скрипкове виконавське мистецтво Східної Галичини другої половини XIX – першої третини XX століття: національні традиції та поліетнічні культурні взаємини : навч. посіб. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпат. Нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. 130 с.
9. Воскобойнікова Ю. Регентська діяльність у сучасній православній культурі [монографія]. Харків: «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2016. 307 с.

10. Горський В. Філософія в українській культурі: (методологія та історія) / Вілен Горський. – Філософські нариси. К., Центр практичної філософії, 2001. 236 с.
11. Грица С. Фольклор у просторі та часі: Вибрані статті. Тернопіль: «Астон», 2000. 228 с.
12. Денисюк Ж. З. Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації (видання 2-е). К.: НАКККиМ, 2017. 224 с.
13. Дрозда П. Феномен колективного народно-інструментального музикування західно-українського регіону: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / 17.00.03 / Львів. нац. муз. академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2010. 19 с.
14. Дудик Р. Хорова культура Прикарпаття кінця ХІХ– першої третини ХХ століття: автореф. дис... канд. мист-ва: 17.00.03 / НМАУ ім. П.Чайковського. К., 2000. 18 с.
15. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя ХХ – початку ХХІ століття: [монографія]. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 288 с.+ 68 іл.
16. Жаркова В. Десять взглядів на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Ното Musicus*: монографія : в 2 т. Т.І. Киев: ArtHuss, 2018. 344 с.: ил.
17. Жаркова В. Десять взглядів на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Ното Musicus*: монографія : в 2 т. Т.ІІ. Киев: ArtHuss, 2020. 256 с.: ил.
18. Живоглядова І. В. Музыка в системі духовно-творчої культури людства. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2011. Вип.60. С. 20-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2011_60_6
19. Жишкович М. А. Освітньо-педагогічні аспекти розвитку вокального мистецтва Львова (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.): монографія / ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Львів: СПОЛОМ, 2012. 256 с.
20. Іваницький А. Український музичний фольклор: підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с.
21. Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М.Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. Том 1: Від найдавніших часів до середини ХІХ ст. / Л. Б. Архімович, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук та ін.; Редкол. тому: М. М. Гордійчук (відп. ред.) та ін.К.: Наукова думка, 1989. 448 с.
22. Історія української музики. В 6 т. / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М. Т. Рильського; Редкол.: М. М. Гордійчук (голова) та ін. Том 2: Друга половина ХІХ ст./ Т.П. Булат, М. М. Гордійчук, С. Й. Грица та ін.; Редкол. Тому: Т. П. Булат (відп ред.) та ін. К.: Наукова думка, 1989. 464 с.
23. Історія української музики : У 6 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М.Т. Рильського; редкол.: Г. А. Скрипник (голова) та ін. К., 2009. Т. 2: ХІХ ст. Вид. 2-ге: перероб. і доп. / Редкол. тому: В. В. Кузик (відп. ред.) та ін. К.: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2009. 800 с.
24. Історія української музики. В 6 т. / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М.Т. Рильського; Редкол.: М.М. Гордійчук (голова) та ін. Том 3: Кінець ХІХ – початок ХХ ст. / С. Й. Грица, М. П. Загайкевич, А. П. Калениченко та ін.; Редкол. тому: М. П. Загайкевич (відпов. Ред.) та ін. К.: Наукова думка, 1990. 424 с.
25. Історія української музики. В 6 т./ АН УРСР. Ін-т мист-ва, фольк. та етногр. ім. М.Т. Рильського; Редкол.: М.М. Гордійчук (голова) та ін. Том 4: 1917–1941 рр. / М. В. Беляєва, Т. П. Булат, Ю. П. Булка та ін.; Редкол. Тому: Л. О. Пархоменко (відпов. ред.) та ін. К.: Наукова думка, 1992. 614 с.
26. Історія української музики. В 6 т./ НАН України. ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; Редкол.: Г. А. Скрипник (голова) та ін. Том 5: 1941–1958 рр. / М.В. Беляєва, Т. П. Булат, М. М. Гордійчук, М. П. Загайкевич та ін.; Редкол. тому: А. І. Муха (відпов. ред.) та ін. К. , 2004. 504 с.
27. Кавунник Олена. Музичне середовище Ніжина в контексті національних культуротворчих процесів: монографія. Ніжин, 2016. 327 с.
28. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
29. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с., іл.

30. Кияновська Л. Галицька музична культура XIX – XX ст.: навч. посібник. Чернівці: Книги–XXI, 2007. 424 с.
31. Кіндратюк Б. Нариси музичного мистецтва Галицько-Волинського князівства. Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. 144 с.
32. Колубаєв О. Галицька популярна пісня в процесі еволюції регіональної традиції естрадно-музичного мистецтва: автореф. дис... канд. мист-ва : 17.00.03 – Музичне мистецтво / Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2014. 20 с.
33. Костюк Н. Українська богослужбова музична культура 1801–1916 років (науково-дидактичний, ужитково-співочий, концертно-виконавський і композиторський аспекти): монографія. Київ, 2018. 654 с.
34. Кравченко А. Камерно-інструментальне мистецтво України кінця XX – початку XXI століть (семіологічний аналіз): монографія. Київ: НАКККіМ, 2020. 300 с.
35. Кримський С. Під сигнатурою Софії. К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2008. 367 с.
36. Кузьменко О.. Драматичне буття людини в українському фольклорі: концептуальні форми вираження (період Першої та Другої світових воєн): монографія. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2018. 728 с., іл.
37. Лащенко А. З історії київської хорової школи. К.: Музична Україна, 2007. 198 с.
38. Лисий І. Філософська і мистецька культура. К.: Вид. Дім «КМ Академія», 2004. 368 с.
39. Лігус О. Українська фортепіанна музика XIX – початку XX ст.. у контексті європейського романтизму (жанрово-стильова динаміка): монографія. Київ: Вид-во Ліра-К, 2017. 224 с.
40. Лютий Т., Ярош О. Культура масова і популярна: теорії та практики. К., 2007. 124 с. [Ін-т філософії імені Г.С.Сковороди НАН України].
41. Мазепа Т. Соціокультурний феномен європейських музичних товариств XIX – початку XX століть на прикладі Галицького музичного товариства: монографія. Львів: Растр-7, 2017. 474 с.
42. Макарєнко Г. Філософія і музика: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. К.: Факт, 2001. 152 с.
43. Мацієвський І. Музичні інструменти гуцулів. Вінниця: Нова Книга, 2012. 464 с.: ноти, іл.
44. Микуланинець Л. Етнокультурні виміри становлення та розвитку професійного музичного мистецтва Закарпаття другої половини XX століття: монографія. Ужгород: Карпати, 2012. 212 с.
45. Музична естрада: Словник / Управління культури Харківської держ. адміністрації Харківський обласний центр народної творчості / В. М. Откидач (уклад.). Х. : Видавець І.В. Якубенко, 2004.
46. Муравська О. Східнохристиянська парадигма європейської культури і музики XVIII – XX століть: монографія. Одеса: «Астропринт», 2017. 564 с.
47. Нариси української популярної культури / за ред. О. Гриценка. К.: УЦКД, 1998. 760 с.
48. Наука про культуру: культурологія, kulturoznawstwo, культуроведение, Cultural Studies, culturology: [колективна монографія] /ред.-укладач Кирилова О. О. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 338 с
49. Немкович О. Українське музикознавство XX століття як система наукових дисциплін: монографія. К., 2006. 534 с.
50. Новакович М. Галицька музика габсбурзької доби: у пошуках української ідентичності: монографія. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2019. 376 с. з іл..
51. Опанасюк О. Іntenціональність у просторі культури : мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти: [монографія]. Вид.я 2-ге, перероблене та доповнене. – К.: Аура Букс, 2018. – 472 с.
52. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 368 с.
53. Павлишин С. Музика двадцятого століття.: навч. посібник для вищ. навч. закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / Львів. держ. муз. акад. ім. М. Лисенка. Львів: БаК, 2005. 232 с.

54. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. К.: Преса України, 2004. 416 с.
55. Поплавський М. М. Шоу-бізнес : теорія, історія, практика : підручник для студентів вищих навч. закладів культури і мистецтв. К., 2001.
56. Професійна музична культура Закарпаття: етапи становлення: Зб. статей, есе про музичну культуру Закарпаття. Вип. I. / упоряд., підгот. текстів, передмова, примітки Л. М. Мокану. Ужгород: Карпати, 2005. 420 с., іл.
57. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи: монографія. К.: Автограф, 2005. 352 с.
58. Романюк Л., Черепанин М. Музичне і театральне життя Станіславова (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.): монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2016. 508 с.
59. Росул Т. Музичне життя Закарпаття 20–30-х років ХХ століття. Ужгород: ПоліПрінт, 2002. 208 с.
60. Руда А. 1000 зірок шоу-бізнесу. К.: Школа, 2006.
61. Соколова А. В. Традиції лицарсько-аристократичної культури Британії-Англії та Русі-України: монографія. Одеса: Астропрінт, 2020. 376 с.
62. Станіславська К. Мистецькі форми сучасної видовищної культури : навч. посіб. К.: Вид. дім «Стилос», 2020. 206 с.
63. Сторі Д. Теорія культури та масова культура. Вступний курс / переклад з англ. С. Савченко. К.: Акта, 2005. 359 с.
64. Сугрובה Ю. Культуротворчість у діалозі традицій і новацій сучасного поліетнічного суспільства України (кримський досвід): монографія. Симферополь: Видав. Центр КДМУ, 2012. 352 с.
65. Суда Е. Западні впливи в музикальному мистецтві Японії періода Мейдзи (1868-1912). Київ: Музична Україна, 2019. 272 с.
66. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція): монографія. Київ–Дрогобич, 2007. 544 с.
67. Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ- перша половина ХХ ст.). К.: Вежа, 1997. 328 с., іл.

Інформаційні (електронні) ресурси

1. Особисте спілкування викладача з **аспірантами** за допомогою електронної пошти.
2. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
3. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2015. 122 с.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів : кер. [Безгін О. І., Бернацька А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. Інститут культурології НАМ України, 2013. 176 с.